

Ammatillisen osaamisen arviointi hierojan ammattitutkinnossa

Timo Rouhiainen

**Kehittämishankeraportti
Joulukuu 2006**

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Tekijä(t) Rouhiainen Timo	Julkaisun laji Kehittämishankeraportti	
	Sivumäärä 29	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen _____ saakka	
Työn nimi Ammatillisen osaamisen arviointi hierojan ammattitutkinnossa		
Koulutusohjelma Ammatillinen opettajakorkeakoulu,		
Työn ohjaaja(t) Nurminen Ritva		
Toimeksiantaja(t)		
Tiivistelmä <p>Tämän kehityshankkeen tarkoituksena on tarkastella näyttötutkintojen tarkoitusta ja tavoitteita ja, sitä kuinka tutkinnonperusteissa vaadittu ammatillinen osaaminen voidaan näyttää hierojan ammattitutkinnossa.</p> <p>Näyttötutkintojärjestelmä perustuu vuonna 1994 säädettyyn ammattitutkintolakiin ja ne ovat ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomia.</p> <p>Aikuisten näyttötukinnoissa keskeisin käsite on ammattitaito jonka perustana on osaaminen joka katsotaan sopivan ammattialalle. Ammattitaidon määrittelyyn käytetään kunkin alan ammattitutkintojen perusteita. Näyttötutkintojen perusteissa on määritelty millaista taitoa henkilöltä edellytetään. Näytöissä keskitytään ammatin ydintaitojen vaatimuksiin, toimintaprosessien hallintaan ja laaja-alaiseen ammattikäytäntöön.</p> <p>Tarkempi analyysi on kohdennettu hierojan näyttötutkinnon kolmeen ensimmäiseen osaan, joissa ammattitaidon tarkastelu on tehty kvalifikaatio asettelun avulla.</p>		
Avainsanat (asiasanat) Näyttöjen tarkoitus ja tavoitteet, ammattitaito ja arviointi		
Muut tiedot		

Author(s) Rouhiainen Timo	Type of Publication Development project report	
	Pages 29	Language Fini
	Confidential ☐ Until _____	
Title Evaluation of vocational competence in the competence-based qualification of massager		
Degree Programme Vocational Teacher Education college		
Tutor(s) Nurminen Ritva		
Assigned by		
Abstract <p>The purpose of this development project is to examine the purpose of the competence-based degree system, it's goals and aims and also the fact how vocational skills can be shown in the level mentioned in the competence test of massager.</p> <p>The competence-based degree system is based on the law of vocational degree from 1994. Further vocational qualification is not based on studies at school but is free from the way the qualifications have been learned. The main idea of adult vocational skills are vocational skills based on the competence that is required for the further vocational qualification on each vocational field. In the definitions of the qualifications are used the qualifications of the vocational field where the skills suitable for working in the field are mentioned. The main ideas in the competence tests are nucleus skills, working processes and accomplish working skills of the field. The more close analysis of this work is focused on the three first modules of the competence based qualification where the examination of vocational skills are done by analyseing the qualifications.</p>		
Keywords		
Miscellaneous		

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO	5
2. KEHITYSTEHTÄVÄN TAUSTA, TARVE JA TAVOITE	6
3. NÄYTTÖTUKINTOJEN TARKOITUS JA TAVOITTEET	7
4. TUTKINTOJÄRJESTELMÄ JA SEN KEHITTYMINEN	8
5. KÄSITYS AMMATTIT AidOSTA NÄYTTÖTUKINNOISSA	9
6. HIEROJAN AMMATTITUTKINNON SISÄLTÖ.....	10
6.1. AMMATTIT AidON ARVIOINTI HIEROJAN NÄYTTÖTUKINNOSSA	10
6.2. AMMATTIT AidON TUNNISTAMINEN JA TUNNUSTAMINEN HIEROJAN AMMATTITUTKINNOSSA.....	12
7. KVALIFIKAATIOITTEN KÄYTTÖ AMMATTIT AidON TARKASTELUSSA	12
7.1. HIEROJAN AMMATTITUTKINNON OSIEN TARKASTELU KVALIFIKAATIOITTEN KAUTTA	15
7.2. HIEROJAN AMMATIN PERUSTEET NÄYTTÖOSIO PEILATTUNA KVALIFIKAATIOIHIN ...	15
7.3. HIEROJAN TYÖMENETELMÄT NÄYTTÖOSIO PEILATTUNA KVALIFIKAATIOIHIN	16
7.4. HIERONTA HOITOTAPAHTUMA NÄYTTÖOSIO PEILATTUNA KVALIFIKAATIOIHIN	16
8. NÄYTTÖSUUNNITELMAN ETENEMINEN TUTKINNONOSITTAIN	17
8.1. HIEROJAN AMMATIN PERUSTEET NÄYTTÖOSIO	18
8.2. HIEROJAN TYÖMENETELMÄT NÄYTTÖOSIO.....	19
8.3. HIERONTA HOITOTAPAHTUMANA NÄYTTÖOSIO	20
9. POHDINTA	21
LÄHTEET.....	22
LIITEET.....	23

1. Johdanto

Aikuisten näyttötutkintojen keskeisin käsite on ammattitaito jonka perustana on osaaminen joka katsotaan sopivan ammattialalle. Osaamisen määrittelyyn käytetään kunkin alan ammattitutkintojen perusteita, joissa on määritelty millaista taitoa henkilöltä edellytetään. Yleensä näytöt suoritetaan joustavasti tutkinnon osa kerrallaan. Hyväksytyksi koko tutkinnon suorittamisesta myönnetään tutkintotodistus ja tutkinnon osan suorittamisesta osasuoritus todistus. Kuvauksissa keskitytään ammatin ydintaitojen vaatimuksiin, toimintaprosessien hallintaan ja laaja-alaiseen ammattikäytäntöön.

Vuoden 2005 lopussa hierojan ammattitutkinto muuttui, muutoksessa näyttöosioitten lukumäärä lisääntyi yhdellä osiolla ja tieto- ja taitoperusteisen osaaminen jaoteltiin uudelleen jäljelle jääneiden kahden näyttöosion kesken, yritysperusteiden näyttöosion pysyessä lähes entisellään. Tapahtuneet muutokset piti huomioida näyttöjen vastaanottamisessa uuden näyttöjen vastaanottosuunnitelman kautta, joka piti hyväksyttää näyttötoimikunnalla näyttöjen vastaanotto-oikeuden voimassa pysymiseksi.

Työn alkuosiossa perustellaan aihevalintaan vaikuttaneita taustoja, tarpeita ja tavoitteita. Seuraavaksi on käsitelty näyttötutkintojen tarkoitusta sekä niiden keskeisiä tavoitteita ja tutkintojärjestelmän kehittymistä. Lisäksi työssä tarkastellaan näyttötutkintoihin hakutumista ja käsitystä ammattitaidosta ja sen arvioinnista näyttötutkinnoissa.

Tarkempi analyysi on kohdennettu hierojan näyttötutkinnon kolmeen ensimmäiseen osaan, joissa ammattitaidon tarkastelu on tehty kvalifikaatio asettelun avulla Savonlinnan ammatti ja aikuisopiston käyttöön.

Lisäksi liitteenä on näyttöosioitten vastaanottamistapahtumassa käytettävät lomakkeet. Lomakkeisiin kirjataan ylös tutkintotapahtumassa tutkinnon suorittajan tieto- ja taitoperusteisen osaaminen, josta tieto siirretään tutkintopöytäkirjaan. Lomakkeille kirjaamista tekevät näytön vastaanottajat, vertaisarviijat ja tutkinnon suorittaja itsearvioinnin muodossa.

2. Kehitystehtävän tausta, tarve ja tavoite

Vuoden 2005 lopussa hierojan ammattitutkinnossa tapahtuneet tieto- ja taitoperusteiden osaamisessa tapahtuneet muutokset antoivat työlleni suunnitteluväylän. Muutokset vaikuttavat ammattitutkinnon vastaanottamiseen ja lain mukaan myös ammattitutkintoon valmistavassa koulutuksessa täytyy huomioida tutkinnossa tapahtuneet muutokset ajantasaistamalla opetussuunnitelma näyttötukintojen mukaiseksi.

Yhtenä kehityshanketehtävänä ammattitutkinnon ja uuden opetussuunnitelman esittäminen olisi ollut liian laaja, joten esitettäväksi kehityshankkeeksi valitsin uuden hierojan ammattitutkinnon vastaanottamisen suunnittelun uusien ammattitutkintojen pohjalta, kolmen ensimmäisen näytön osion osalta

Savonlinnan ammatillisella aikuisopistolla on ollut voimassa oleva hierojan näyttöjen vastaanottamisoikeus, jonka voimassa pysymiseksi sen täytyi uudistaa näyttöjen järjestämissuunnitelma, sen olennaisena osana on näyttösuunnitelman uudistaminen uusien näyttöperusteiden perusteiden mukaiseksi.

Tehtäväni oli tehdä uusi näyttöjen vastaanottosuunnitelma niin, että se rakentuisi työelämälähtöisesti, joten työskentelyn edetessä kävin runsaasti keskusteluja työelämästä tulevien arvioijien kanssa, huomioiden heidän mielipiteensä näyttösuunnitelmaa ja siihen tarvittavien lomakkeiden tekemisessä.

Työn pyrkimyksenä on myös avata hierojan ammattitutkintojen perusteet niin, että niitä on helppo käyttää ammattitaidon tunnistamis- ja tunnustamisprosesseissa jo koulutukseen hakeutumisvaiheessa.

Lisäksi pelkästään näyttötutkintoon hakeutuva henkilö ymmärtää näyttötutkintorakenteen ja kunkin näyttöosion sisällön ja voi niiden avulla määritellä omaa osaamistasoaan verrattuna näyttövaatimuksiin.

Kehityshanketyölläni pyrin vaikuttamaan hierojan ammattitutkinnon vastaanoton lisäksi omaan opetukseeni. Ammattitutkintojen perusteiden muutos vaikuttaa opetukseen niin, että koulutus ja siihen sisältyvät näytöt on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Pohjimalla syvällisesti jokaisen ammattitutkinnon osa-alueen taito- ja tietovaatimukset kvalifikaatioasettelun pohjalta pyrin saamaan opetukseeni lisää syvällisyyttä ja rytmitystä.

Lisäksi tekemäni työn kautta pyrin herättämään avointa keskustelua hierojan ammattitutkinnon vastaanottamismenetelmistä ja niiden kehittamisestä.

3. Näyttötukintojen tarkoitus ja tavoitteet

Näyttötutkinto-oppaan (2003) mukaan näyttötutkintojärjestelmän keskeisiä periaatteita ovat:

- Kolmikantayhteistyön käyttäminen tutkintorakenteesta päätettäessä, tutkintojen perusteita laadittaessa, sekä näyttöjä toteutettaessa ja arvioitaessa.
- Tutkintojen riippumattomuus ammattitaidon hankkimistavasta
- Ammattitaidon osoittaminen näytöillä

(Näyttötutkinto-opas 2003, 13)

Opetushallitukselle tehdyssä näyttötutkintojen kokonaisarvioinnissa Yrjölä ja muut (2001) ovat päätyneet siihen, että näyttötutkintojärjestelmän keskeisempänä tavoitteena ja ajatuksena on tarjota aikuisväestölle mahdollisuus osittaa oma ammattitaito sen hankkimistavasta riippumatta. Toisena keskeisenä tehtävänä on lisätä työelämän ja ammatillisen aikuiskoulutuksen välistä yhteistyötä. (Pentti Yrjölä, Jaakko Ansanharju, Pertti Haltia, Raimo Jaakkola, Anu Järvinen, Tim Lamminranta ja Matti Taalas 2001, 3 - 4)

Vehviläinen on kirjassaan todennut ammattiosaamisen näyttöjen vaikutuksista ammatillisen koulutuksen laatuun, että näytöillä halutaan parantaa ammatillisten koulutusten laatua, sekä yhtenäistää opiskelija arviointia, lisäksi työelämä saadaan mukaan ammattitaidon arviointiin, jolloin opetussuunnitelmat muuttuvat vastaamaan paremmin ammatissa tarvittavia tietoja ja taitoja. (Jukka Vehviläinen 2004, 9)

Hallituksen esityksessä (HE 286/1993) on otettu myös kantaa siihen, että uutta ammattitaitoa vaativat tehtävät on tulevaisuudessa kyettävä hoitamaan keskimääräistä iäkkäämmällä työvoimalla. Siksi tarvittiin ammattiin valmistumiskanava, jolla aikuisväestö voi hyödyntää erilaisten kokemustensa sekä vankan työuransa kautta hankkimaa ammattitaitoa yhteiskunnan hyödyksi.

Aikuisten näyttötutkintoja säätelee laki (631/1998) ja asetus (812/1998) aikuiskoulutuksesta ja nuorten näyttöjä laki (630/1998) ja asetus (811/1998) ammatillisesta koulutuksesta.

Ehkä merkittävin ero aikuisten näyttötutkintojen ja nuorten ammattiosaamisen näyttöjen välillä on se, että aikuisten näyttötutkinnossa osoitetaan koko tutkinnon osaaminen hyväksytysti, kun nuorten näytössä tulee esiin vain osa osaamisesta ja osa arvioidaan muilla menetelmillä ja arviointi tapahtuu numeraalisesti.

Yrjölä ja muut (2000) ovat todenneet, että tavoite näyttötutkintoon hakeutumisesta ilman koulutusta ei ole toiminut. Tutkimuksessa on todettu, että selvittääkseen tutkinnosta lähes kaikki tutkinnon suorittajat ovat hakeutuneet hankkimaan valmistavaa koulutusta ennen tutkinnon suorittamista. (Yrjölä ym. 2001, 3-4)

Vehviläinen on todennut tutkimuksessaan näyttöjen vaikutuksen ammatillisen koulutuksen laatuun ollen myönteinen, sillä niiden on todettu tehostavan oppimista, lisäävän käytännön ammattitaitoa ja koulutuksen arvostus on lisääntynyt työelämänpiirissä. (Jukka Vehviläinen 2004, 68)

Koulutusjärjestelmän kannalta järjestämislupiin sisältyykin vuoden 2005 alusta lukien määräys näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen enimmäisopiskelijamäärästä. Muutoksen taustalla olivat linjaukset aikuisille tarkoitetun ammatillisen peruskoulutuksen tehostamisesta ja opiskeluaikojen lyhentämisestä.

Asian kehittämiseen liittyy oleellisesti myös ammattitaidon tunnistaminen ja tunnustaminen, josta tuli laki voimaan 1.1.2006. Voimaan tulleen lain mukaan täytyy opiskelijalle jo koulutukseen hakeutumisvaiheessa tehdä mahdollisen ammatissa tarvittavan jo olemassa olevan ammattitaidon tunnistaminen ja tunnustaminen, jonka jälkeen tehdään päätös, otettavan koulutuksen määrästä, tai suoraan näyttöön tai sen osioon hakeutumisesta.

4. Tutkintojärjestelmä ja sen kehittyminen

Ammattitutkintolaki ja asetus tulivat voimaan 1.5.1994, jonka pohjalta opetusministeriö teki rakennepäätöksen mukaan otettavista tutkinnoista, myöhemmin päätöksiä on kumottu uusilla päätöksillä lisääntyneiden ammattitutkintojen määrän mukaan ottamiseksi. Opetusministeriö vastaa tutkintorakenteesta ja opetushallitus päättää tutkintojen perusteista ja

asettaa tutkintotoimikunnat jotka asettavat työryhmät valmistelemaan tutkinnon perusteet, sekä uudistamaan niitä. (Yrjölä ym. 2001, 37 - 47)

Toimikunnan esityksestä opetushallitus käsittelee muutoksia ja hyväksyy tutkinnossa tapahtuvat muutokset n. viiden vuoden periodeilla. Esim. hierojan ammattitutkinnon ensimmäinen osio tuli voimaan vuonna 1995, jonka jälkeen sitä uudistettiin vuonna 1999 ja nyt uusin otettiin käyttöön 15.12.2005 alkaen.

Tutkintojärjestelmä on kolmitasoinen.

- Ammatillisissa perustutkinnoissa osoitetaan ammattitaidon saavuttamisen ja alalle työllistymisen edellyttämät tiedot ja taidot. Perustutukintojen nimellislaajuus on 120 opintoviikkoa
- Ammattitutkinnoissa osoitetaan alan ammattityöntekijältä edellytetty ammattitaito.
- Erikoisammattitutkinnoissa osoitetaan alan vaativimpien työtehtävien hallinta. Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa ammattitaitovaatimukset on määritelty siten, että niiden saavuttaminen edellyttää alan peruskoulutuksen jälkeen täydentäviä ja syventäviä opintoja sekä työkokemusta. (Yrjölä ym. 2001, 48)

Tutkintotodistuksen saamisen ainoa kriteeri kuitenkin on, että tutkinnon suorittaja osoittaa näytöissä tutkinnon perusteissa edellytetyn osaamisen. Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen laajuutta ei ole määritelty opintoviikkoina. (Näyttötutkinto-opas 2003, 14)

Eri ammattitutkinnot koostuvat erillisistä ammattitutkinto osista, jotka voivat olla pakollisia tai osittain valinnallisia. Tutkinnon osa muodostaa ammattipätevyyden osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi ja arvioitavaksi kokonaisuudeksi.

5. Käsitys ammattitaidosta näyttötutkinnoissa

Näyttötutkinto-oppaassa (2003) todetaan ammattitaidon olevan prosessinomaista vastuullista ja perusteltua ongelmanratkaisua, jossa eri käsitteet sekä teoreettinen ja kokemuksellinen tieto yhdistyvät. Käytännön ammattitaidolle on löydettävissä teoreettinen ja eettinen perusta, joka helpottaa työtoimintojen, sekä oman toiminnan arviointia.

Työnantajien, työntekijöiden, opetustoimen ja opetushallituksen asiantuntijat ovat yhteistyössä laatineet kullekin tutkintonimikkeelle valtakunnallisesti yhtenäiset tutkinnon perusteet. Tutkinnon perusteissa on määritelty millaista taitoa henkilöltä edellytetään, jotta hänelle voidaan myöntää tutkintotodistus tai osasuoritus todistus suoritetusta tutkinnosta. (Näyttötutkinto-opas 2003, 19)

6. Hierojan ammattitutkinnon sisältö

Opetushallituksen johtokunta on päättänyt hierojan ammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 15.12.2005 lukien toistaiseksi, sekä kumoo määräyksen nro 47/011/1999 hierojan ammattitutkinnosta.

Hierojan ammattitutkinto muodostuu neljästä pakollisesta osasta.

- 1) Hierojan ammatin perusteet
- 2) Hierojan työmenetelmät
- 3) Hieronta hoitotapahtumana
- 4) Hieroja yrittäjänä

Tutkinnon kaksi ensimmäistä osaa tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen kolmannen osan suorittamista. Neljäs tutkinnon osa on puhtaasti yritystoiminnan valmiuksia mittaava, ja tutkinnon runkona on liiketoimintasuunnitelman teko kannattavuuslaskelmineen. Tutkinnon osien suoritusjärjestyksellä pyritään ensisijaisesti takaamaan hoitotyössä vaa-dittava asiakkaiden turvallisuus. Tutkinto on valmis kun kaikki osat on hyväksytysti suoritettu. (Hierojan ammattitutkinto näyttötutkinnon perusteet 2005, 5)

6.1. Ammattitaidon arviointi hierojan näyttötutkinnossa

Hierojan näyttötutkintojen perusteissa todetaan, että arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä, kuten havainnointia, haastatteluja, kyselyjä, aikaisempia dokumentoituja näyttöjä sekä itse- ja ryhmäarviointia

Näytöt tulee järjestää tutkinnon osa kerrallaan niin, että niissä voidaan arvioida ammatin- hallinnan kannalta keskeisten tavoitteiden saavuttamista. Arvioinnin kohteilla ilmaistaan osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota.

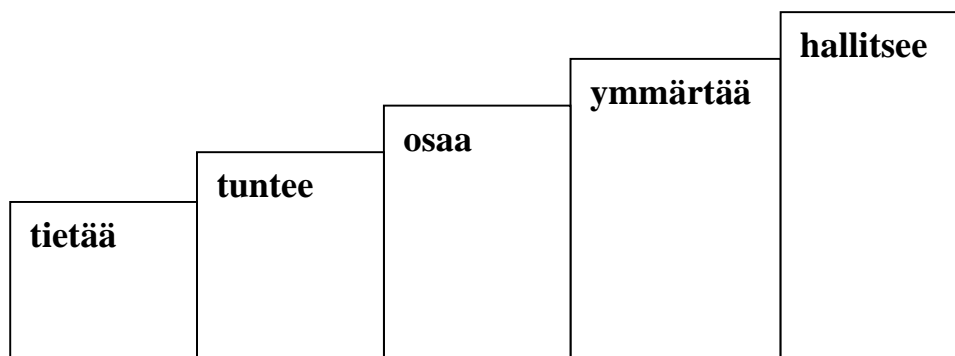
Huomio tulee kiinnittää ydintaitoihin, työn perustana olevan tiedon hallintaan, työmenetelmien, työvälineiden ja materiaalien hallintaan sekä työprosessin hallintaan. Arvioinnin kohteet ja kriteerit johdetaan vastaavan tutkinnonosan ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteisiin perustuvat arviointikriteerit kuvaavat ja täsmentävät eritasoisia suorituksia.

Kriteereillä ilmaistaan kynnykset, joiden avulla erotellaan eritasoiset suoritukset.

Taito tai osaaminen on arvioitava pääsääntöisesti suoraan vastaavasta työtoiminnasta ja näyttöympäristön tulee olla työn tekemisen kannalta todellinen tai mahdollisimman aito (Hierojan ammattitutkinto näyttötukintojen perusteet 2005, 3 - 4)

Arviointitaustana käytetään kussakin näyttöosiossa taksonomiaa (Kuvio 1), jossa kullekin toiminnalle on määritelty osaamistason kynnyks.

Näytön vastaanottajien käyttämissä arviointilomakkeissa (liitteet 1, 2 ja 5) on kunkin näyttöosion sisältö avattu taksonomian tarkastelun avulla hyväksyttävän tietoisuuden vaatimuksiksi.

KUVIO 1 Osaamistason kynnykset (Hieroja lehti 4, 2005)

Käytännössä arviointia laajennetaan niin, että arviointiaineistoa kerätään järjestelmällisesti niin monelta taholta kuin sitä on saatavissa. Eli arviointi puolelta kolmikantaisesti (työnantaja, työntekijä ja opetusala edustajilta), sekä näytön antajilta itseltään. Lisäksi

arviointipohjaa voi laajentaa erilaisilla vertaisarvioinneilla, sekä haastattelulla tai kyselykaavakkeilla asianosaisilta asiakasryhmiltä.

Kerätyn aineiston pohjalta tehdään päätös tutkinnon suorittajan ammatillisista ja työtoimintavalmiuksista suhteessa tutkinnon perusteissa määriteltyihin ammattitaitovaatimuksiin ja arviointi kriteereihin. Arvioinnin painopisteen tulee olla työn tekemisessä ja työssä toimimisessa

6.2. Ammattitaidon tunnistaminen ja tunnustaminen hierojan ammattitutkinnossa

Hierojan ammattitutkinnossa on alan toimikunta ohjeistanut näytön vastaanottajia jo olemassa olevan ammattitaidon tunnistamisesta ja tunnustamisesta hierojaopettaja päivillä marraskuussa 2005, sekä toimikunnan puheenjohtaja Timo Kraft tammikuussa 2006 käymässämme keskustelussa seuraavasti.

Ammattitaitoa tunnistetaan jo aiemmin suoritetuista kokonaisista näyttöosioista tapauskohtaisesti. Pääsääntönä on pidetty sitä, että suoritettu tutkinnonosa voi olla enintään kaksi vuotta voimassa.

Ammattitutkinnon osien sisällä voidaan jo olemassa olevan ammattitaidon tunnistamista tehdä vain hierojan työmenetelmät osiossa, jossa tunnustetaan riittävä ja voimassaoleva ensiaputaito (EA 1).

Lisäksi aiemmin koulutuksessa hankitut yritystoiminnan taidot täydentää tapauskohtaisesti terveydenhuollonalan yrityksenä toimimiseen hieroja yrittäjänä osiossa.

Muuta tunnistamista näytöissä ei voi tehdä, vaan näyttö täytyy tehdä yhtenä kokonaisuutena, sillä ammatillinen osaaminen on erilaisten tieto- ja taitoperusteiden yhteensovittamista.

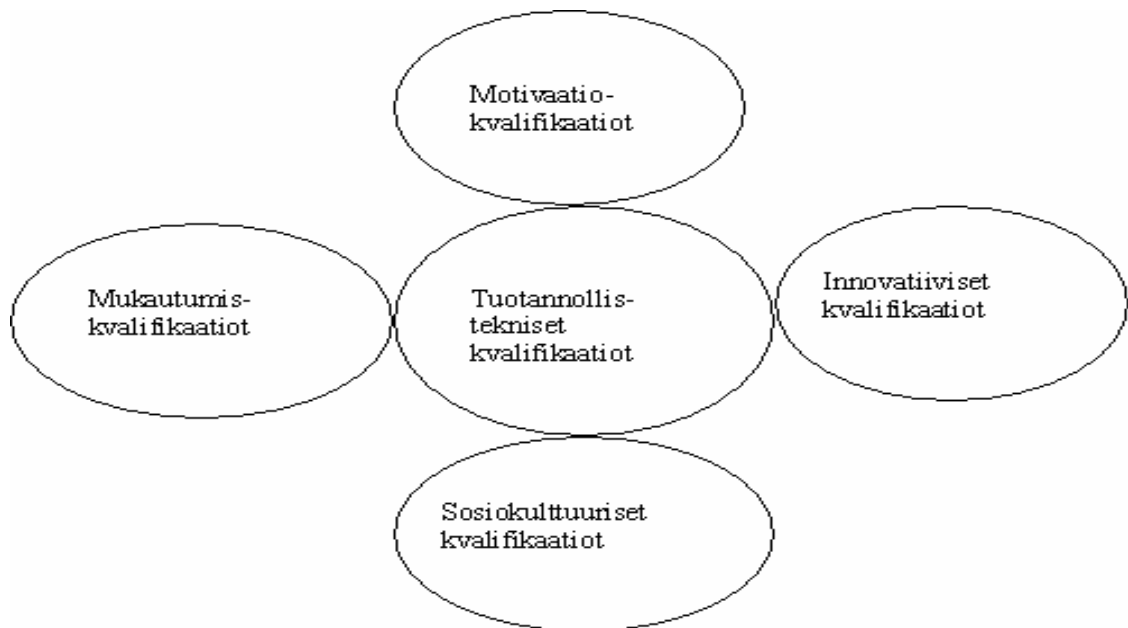
7. Kvalifikaatioitten käyttö ammattitaidon tarkastelussa

Näyttötutkinnoissa käytetään yleisesti Väärälän (1995) mukaista kvalifikaatiotarkastelua. Ammattitaidon kvalifikaatioilla ymmärretään taitoja, kykyjä ja taipumuksia riippuen millaisia luokitteluperusteita kulloinkin käytetään. Kvalifikaatioilla voidaan ilmentää amma-

tillisten taitojen laajaa kokonaisuutta (ammatin edellyttämä osaaminen) tai suppeampaa kokonaisuutta (tiettyyn työtehtävään liittyvä osaaminen).

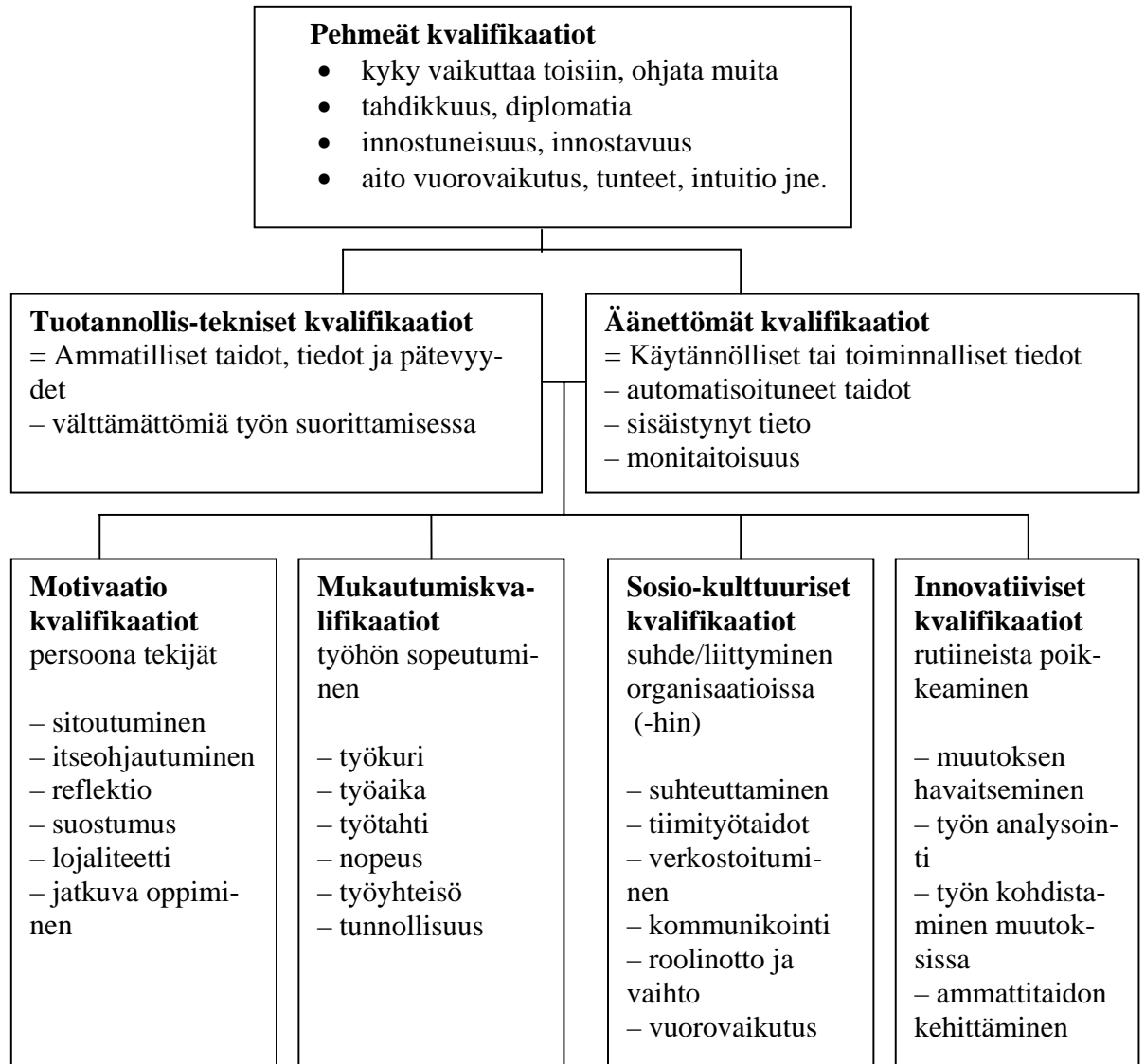
Eri kvalifikaatioiden katsotaan sisältävän erilaista ammatissa tarvittavaa osaamista.

Tuotannollis-tekniset kvalifikaatiot sisältävät työn tekemiseen liittyvät tiedot, taidot ja pätevyyden eli määritellyn työtehtävän suorittaminen tietyissä olosuhteissa ja tietyssä ympäristössä. *Motivaatiokvalifikaatiot* ovat työyhteisössä toimimiseen liittyviä henkilökohtaisia ominaisuuksia kuten olla motivoitunut, sitoutunut ja suostuvainen tekemään työtä sekä olla lojaali työyhteisöä ja sen jäseniä kohtaan. *Mukautumiskvalifikaatiot* ovat työn tekemiseen liittyviä tekijöitä, joihin työntekijän on jossain määrin alistuttava kuten työkuri, työaika, työtahti, työyhteisö, tunnollisuus ym. *Sosiokulttuuriset* kvalifikaatiot sisältävät vuorovaikutustaitojen lisäksi työyhteisöjen kehittymiseen liittyvien muutosten omaksumisen mm. tiimityövalmius, kansainvälistymisosaaminen ym. *Innovatiiviset* valmiudet sisältävät normaalin työn tekemisen lisäksi työskentelyn kehittämiseen liittyviä näkökulmia - kykyä arvioida ja kehittää omaa toimintaansa ja ammattitaitoaan

KUVIO 2 Ammatillisen osaamisen kvalifikaatiot (Väärälä, 1995, 44)

Sosiaali- ja terveysalalla, johon hierojan ammattikin kuuluu, on huomattu, että normaali kva­lifikaatioasettelu ei korosta alalla vallitsevaa inhimillistä ja empaattista hoitoajattelua. Ajattelua täytyy monipuolistaa pehmeillä ja äännettömillä kva­lifikaatioilla. Pehmeitä kva­lifikaatioita käytin ammattitaidon tarkasteluun hieronta hoitotapahtumassa näyttöosioissa, koska siinä näyttö tehdään hoitoon tuleville asiakkaille.

KUVIO 3 Ammatillisen osaamisen tekijä Metsämuuronen (1999 aikuiskasvatus 2, 99)

7.1. Hierojan ammattitutkinnon osien tarkastelu kvalifikaatioitten kautta

Mielestäni hierojan ammattitutkinnon arvioinnissa tulee lähteä keskeisempien työtehtävien osaamisesta ja siihen johdetuista ongelmakeskeisen tilanteiden ratkaisemisista. Tällöin toiminnallinen arviointi tulisi kohdistaa tutkinnon perusteissa määriteltyihin keskeisiin osaamisalueisiin, joista arvioidaan useampia yksittäisiä osaamisen alueita. Tekniseen ongelmakeskeiseen työhön integroidaan mukaan muidenkin kvalifikaatioalueiden osia, kuten asiakaspalvelutaitoja, vuorovaikutustaitoja ja kommunikaatiovalmiuksia

Kvalifikaatio lähestymistavan valitsemista ammattitaidon määrittelyyn hierojan eri ammattitutkinto osioitten vastaanottamisessa edesauttoi Harri Keurulaisen näyttömestari koulutukseen valmistama luentomateriaali sekä Tauno Tertsusen Hämeenlinnan opettaja-korkeakoululle tekemä työ (ammattitaidon määrittäminen näyttötutkinnoissa).

Lähestyin jokaista käsiteltävänä olevaa kolmea eri ammattitutkinnon osaa kvalifikaatio-ajattelun pohjalta ja tavoitteena oli saada jokaiseen näyttöosioon seurantalomake, joissa kunkin ammattiosan sisälle on rakennettu vaadittavan taitotason määrittely näyttöosion sisällä oleva taksonomia huomioiden.

Ammattialan edustajien toivomuksesta tutkinnon vastaanottotilanteessa lomakkeen tuli mahtua yhdelle sivun vasemmalle puoliskolle ja tieto- ja taitoperusteiden osaamisen kommentointi sivun oikealla puoliskolle.

Eri tutkinnon osien määrittelyyn käytin Väärälän vuonna 1995 julkaisemaa ammattitaitoa kuvaavaa kvalifikaatio asetelua, lisäksi pyrin huomioimaan Metsämuurosen vuonna 1999 tekemät pehmeät kvalifikaatiot terveydenhuoltoalalla, etenkin hieronta hoitotapahtuma osiossa.

7.2. Hierojan ammatin perusteet näyttöosio peilattuna kvalifikaatioihin

Tuotannollis-tekniset kvalifikaatiot merkitsevät sitä, että näytönantaja hallitsee tietoteknillisten laitteiden käytön niin, että pystyy etsimään tietoa verkon kautta eri kanavista ja pystyy muokkaamaan ja referoimaan saatua tietoa ja lähettämään tiedon eteenpäin. *Motivaatiokvalifikaatiot* merkitsee sitä, että näytönantaja on sitoutunut ja motivoitunut tekemään vaaditun kirjallisen työn ja ymmärtää sen merkityksen hierojan työn kannalta.

Mukautumiskvalifikaatiot merkitsevät sitä, että näyttönantajan tekemä työ on sille asetettujen raamien puitteissa ja se on määräaikaan mennessä valmis.

Sosiokulttuuriset kvalifikaatiot merkitsevät sitä, että näyttönantaja pystyy esittelemään työnsä suullisesti näytön virallisilla kielillä (Suomi tai Ruotsi). *Innovatiiviset kvalifikaatiot* merkitsevät sitä, että näyttönantaja osaa arvioida realistisesti omaa osaamistaan.

7.3. Hierojan työmenetelmät näyttöosio peilattuna kvalifikaatioihin

Tuotannollis-tekniset kvalifikaatiot merkitsevät sitä, että näyttönantaja osaa käyttää hyväkseen erilaisia tutkimismenetelmiä asiakastarpeen mukaan ja hallitsee erilaisten esihoitojen käytön, sekä hallitsee hierontaotteet ja ymmärtää niiden merkityksen hoitotyössä ja hallitsee ergonomisen työskentelytavan, ja omaa tarvittavat ensiaputaidot. Lisäksi hän tietää vesihoitojen käyttömahdollisuuden hierontaa tukevan hoitomuotona. *Motivaatiokvalifikaatiot* merkitsevät sitä, että näyttönantaja on sitoutunut ja motivoitunut tekemään vaaditun hierontanäytteen ja mahdolliset muut kirjalliset työt ja ymmärtää niiden merkityksen hierojan työn kannalta. *Mukautumiskvalifikaatiot* merkitsevät sitä, että näyttönantaja osaa varata käyttöönsä tarvittavat tilat ja välineet ja ymmärtää aseptisen työskentelyn periaatteet työssään. Hän pystyy tekemään annetun hierontatehtävän sille annetussa ajassa sopivalla tahdilla ja osaa huolehtia asiakkaan intymiteettisuojasta

Sosiokulttuuriset kvalifikaatiot merkitsevät sitä, että näyttönantaja osaa ja ymmärtää anatomiset tietoperusteen myös latinakielistä terminologiaa käyttäen, sekä osaa kirjata eri tutkimismenetelmillä saadun tiedon selkeästi ja ymmärrettävästi, niin että tieto on myöhemmin käytettävissä. *Innovatiiviset kvalifikaatiot* merkitsevät sitä, että näyttönantaja osaa arvioida realistisesti omaa työtään ja työskentelytapojaan, sekä niiden kehittämistarpeita.

7.4. Hieronta hoitotapahtuma näyttöosio peilattuna kvalifikaatioihin

Pehmeät kvalifikaatiot merkitsevät sitä, että näyttönantaja osaa kohdata erilaiset hoitoon tulevat asiakkaat kohteliaasti, empaattisesti ja ammattitaitoisesti. Hän osaa tehdä asiakaslähtöisen hoitosuunnitelman ja osaa luoda hoitotilanteessa myötätuntoisen ja kannustavan

ilmapiirin. *Äänettömät kvalifikaatiot* merkitsevät sitä, että näyttönantaja osaa toimia ammattieettisten periaatteiden mukaan erilaisissa hoitotilanteissa. Hän osaa yhdistää perustellen eri tutkimustulosten tietoja ja eri hoitometodien vaikutuksia hoidon suunnitteluun niin, että ne ovat asiakkaan kannalta turvalliset ja sopivat. *Tuotannollis-tekniset kvalifikaatiot* merkitsevät sitä, että näyttönantaja osaa toteuttaa hoitosuunnitelman mukaisia hoitomuotoja oikein ja asiakasturvallisesti pystyen perustelevaan tekemänsä ratkaisut (tutkiminen, esihoidot, hieronta, venyttelyt, ohjaus ja neuvonta), sekä tunnistaa erilaiset hoitoa rajoittavat tekijät. *Motivaatiokvalifikaatiot* merkitsevät sitä, että näyttönantaja on sitoutunut ja motivoitunut tekemään näyttöjakson ja siihen kuuluvat hoitönäytteet ja muut kirjalliset työt ja ymmärtää laissa tarkoitetun ammatitiedon ylläpitämisen ja jatkokouluttamismerkityksen hierojan työn kannalta. *Mukautumiskvalifikaatiot* merkitsevät sitä, että näyttönantaja osaa varata käyttöönsä tarvittavat tilat ja välineet, sekä osaa noudattaa työyhteisössä tehtyjä sopimuksia ja ymmärtää vastuunsa työyhteisön jäsenenä. Hän pystyy tekemään hoitotehtävät niille varatuissa ajoissa. *Sosiaalikulttuuriset kvalifikaatiot* merkitsevät sitä, että näyttönantaja osaa kommunikoida asiakastilanteessa selkeästi ja ymmärrettävästi sekä kuultelun ja erilaisen ohjauksen osalta ja osaa laatia selkeän ja ymmärrettävän hoitosuunnitelman. *Innovatiiviset kvalifikaatiot* merkitsevät sitä, että näyttönantaja osaa arvioida realistisesti oman työnsä laatua ja on valmis muuttamaan työskentelytapojaan asiakastarpeen mukaan. Hän pystyy analysoimaan vahvuuksiaan ja kehittämistarpeitaan ja osaa ottaa vastaan palautetta ammatillisesti ja ymmärtää palautteen merkityksen ammatitaitonsa kehittymisen kannalta.

8. Näyttösuunnitelman eteneminen tutkinnonosittain

Pohjan etenemissuunnitelmalle sain ammatitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 15.12.2005 lukien toistaiseksi.

Todellisen ammattiaidon varmistamiseksi pitäisi tutkinnon osien sisältää hyvin erilaisia osioita, joilla voidaan varmentaa tietoperusteinen ja taitoperusteinen osaaminen, sekä tilanteen mukainen kyvykkyys soveltaa tieto- ja taitoperusteista osaamista.

Siksi näyttösuunnitelma sisältää aluksi enemmän ns. rajattuja tehtäviä joilla on helpompi varmentaa tietoperusteinen osaaminen ja taitoperusteinen osaamisen perustiedot, ja lo-

puksi avoimempia tehtäviä, joilla varmennetaan tieto- ja taitoperusteiden soveltaminen asiakastilanteissa.

Näytössä korostuu vaatimus, että suorittajan on aina kyettävä perustelemaan toimintansa. Lisäksi ammattipätevyyteen kuuluu ammattietiikan ja – identiteetin ja sitä ohjaavien lakien tietäminen ja niiden soveltaminen hoitotapahtumassa.

Ammattitaitovaatimusten järjestyksellä kaikissa tutkinnon osissa on pyritty helpottamaan tutkinnon vastaanottamista niin, että arviointi noudattaa normaalin hoitotapahtuman etenemistä (hoitotilan järjestelyt, asiakkaan kohtaaminen, asiakastietojen keruu, tutkiminen, hoitosuunnitelma, hieronnan esihoidot, hoitotoimenpiteet, asiakkaan ohjaus, kirjaaminen, työyhteisössä toimiminen, oman työn arviointi).

8.1. Hierojan ammatin perusteet näyttöosio

Tämä tutkinnon osa tuli uutena osana hierojan ammattitutkintoon, sillä tässä osiossa tarkasteltavien asioiden kontrolli oli aiemmissä näyttötutkinnoissa jäänyt osittain kokonaan suorittamatta.

Tässä osiossa ammattitaito osoitetaan kirjallisella tuotoksella, jonka sisäistäminen varmennetaan haastattelulla.

Kirjallinen tehtävä tulee olla suoritettu tietoteknisiä laitteita hyväksi käyttäen ja tehtäväsä on oltava kansilehti, sisällysluettelo ja tekstissä tulee ilmetä lähdemateriaali viitteet. Tehtävässä tulee ilmetä, että näyttönantaja on perehtynyt sosiaali- ja terveysalan, sekä hierojan työtä ohjaaviin eettisiin periaatteisiin, lakeihin, terveydenhuollon palvelujärjestelmään, yhteistyötahoihinsa ja oman ammattitaitonsa arviointiin. Näytön vastaanottajat lukevat työn ja tehty tehtävä varmennetaan haastattelulla hierojan työmenetelmät ammattitutkinto osiossa. Osiossa korostuu tietoperusteinen osaaminen, joka huomioidaan ammatissa toimimisessa. (liite 1 työn arviointilomake)

8.2. Hierojan työmenetelmät näyttöösio

Toisena ammattitutkinnon osana näytön antaja suorittaa hoitonäytteen tavallisimmin tutkintoparilleen, niin että siinä tulee arvioinnin kriteerit ja kohteet täytetyksi.

Toisen näytönvastaanottajan tehtävänä on seurata näytönantajan hoitotapahtumaa ja toisen ottaa näytönantajalta hierontanäyte. Lisäksi näytönantajien kanssa käydään palautekeskustelu, jossa käydään läpi näytön onnistuminen ja keskustelulla varmennetaan hierojan ammatin perusteitten osion kirjallisen tehtävän tiedot.

Tällä järjestelmällä pyritään varmentamaan näytönantajan tasapuolinen kohtelu ja oikeus- turva.

Tietoperusteisen osaaminen kartoitetaan näytönantajan ja vastaanottajan keskustelujen avulla hoitotilanteessa, jota syvennetään pyytämällä tietoperusteisia osaamisperusteluita hoidon valintoihin. Osaamistaso dokumentoidaan erilliselle lomakkeelle (liite 2).

Jos näytön antaja esim. hätäntyy tai jännityksen vuoksi ei saa tietoperusteista osaamista esille riittävässä määrin, niin ammattitaidon osiota voidaan täydentää tarvittaessa kirjallisten tuotosten, projektitöiden, suullisten perusteluiden tai niiden erilaisten yhdistelmien perusteella näyttötapahtuman aikana.

Taitoperusteinen osaaminen osoitetaan käytännön hoitotilanteessa, jossa näytön vastaanottaja seuraa hoitoa ja hoidettavana on tavallisimmin tutkintopari. Hoidon saanut tutkintopari tekee hoitotilanteesta vertaisarvioinnin erilliselle lomakkeelle (liite 4). Ammattitutkintolain mukaan vertaisarviointi ei saa kuitenkaan olla ratkaisevassa asemassa tutkintosuoritusta hyväksyttäessä.

Lisäksi arviointia syvennetään näytönantajan antamalla hierontanäytteellä toiselle näytönarvioinnissa mukana olevalle arvioijalle joka täydentää mukana seuraavalle lomakkeelle (liite 2) oman arviointinsa näytönantajan osaamistasosta.

Näytön antaja tekee erilliselle lomakkeelle (liite 3) kirjallisen arvion omasta ammattitaidostaan peilaten sitä näyttötutkinnossa esitettyihin taitovaatimuksiin.

Osiossa korostuu ammatissa tarvittava tietoperusteinen osaaminen, sekä taitoperusteinen perusosaaminen.

8.3. Hieronta hoitotapahtumana näyttöosio

Ennen hierontahoitotapahtumana näyttöosion suorittamista on näyttönantajalla oltava hyväksytysti suoritettuna kaksi ensimmäistä näytön osaa. Tässä osiossa ammattitaito osoitetaan käytännön suoritusten perusteella mahdollisimman aidoissa työympäristöissä ja aidoissa hoitotilanteissa. Ammattitaidon osoittamista täydennetään arvioijille annettavilla hoitonäytteillä, asiakaspalautteilla, kirjallisten tuotosten ja suullisten perusteluiden tai niiden erilaisten yhdistelmien perusteella.

Osion näyttö tapahtuu hoitoon tuleville asiakkaille joita näyttönantaja hoitaa. Näytön aikana tulee näyttönantajan hoitaa ns. hoitojatkumo asiakas, eli sama asiakas käy hoidossa vähintään neljä hoitokertaa. Lisäksi näyttönantaja tekee myös muita asiakashoitoja ja työhön kuuluvia tehtäviä sekä antaa näytön vastaanottajille hoitonäytteet, lisäksi vastaanottajat käyvät seuraamassa hoitonäytteitä dokumentoiden ne (liite 5).

Tutkinnon suorituksessa korostuu vaatimus siitä, että suorittajan on aina kyettävä perustelemaan toimintansa ammatillisesti. Hänen on osattava perustella valitsemansa hoidon tavoitteet asiakaslähtöisesti niin, että myös asiakas ymmärtää mihin hoidolla pyritään. Lisäksi suorittajan on kyettävä kohtaamaan luontevasti ja ammatillisesti erilaisia poikkeavuuksia asiakastöissään.

Näytönantaja tekee hoitojatkumoasiakkaastaan kirjallisen hoitosuunnitelman, jossa näkyy eri tutkimismenetelmillä saadut tiedot, hoidon tavoitteet, valitut menetelmät, sekä seuranta suunnitelma (liite 6). Lisäksi hän tekee kirjallisen itsearvioinnin omasta osaamistasostaan (liite 7)

Lisäksi tutkinnon osan aikana tutkinnon suorittaja antaa hoitamilleen asiakkaille palautekaavakkeen, jota käytetään hyväksi arvioidessa suorittajan osaamistasoa.

Näytönantajat käyvät palautekeskustelun näytön vastaanottajien kanssa, kun näyttönantaja on tehnyt hoitosuunnitelman ja muut kirjalliset tehtävät, sekä saanut asiakaspalautteita tehdyistä hoidoista.

Osiossa korostuu tieto- ja taitoperusta soveltaminen sekä operatiivinen kyvykkyys muuttuvissa tilanteissa.

Hyväksi käytännöksi on muodostunut se että näyttöosio on jakautunut vähintään 8 päivää kestäväksi tapahtumaksi, jolloin siihen saadaan hoitojatkumo asiakas sekä muita seurattuja hoitoja ja hoitonäytteet näytönvastaanottajille.

9. Pohdinta

Kehityssuunnitelman tekeminen uuden muotoisen hierojan näyttötutkintojen vastaanottamisesta oli kiinnostava ja kehittävä tehtävä. Työtä tehdessäni jouduin runsaasti pohtimaan hierojan ammatissa tarvittavia taitoja uusien näyttöjen jäsentämisen kannalta. Kehityssuunnitelma työni ohjasi myös oppilaitoskohtaisen opetussuunnitelman tekemistä ja nykyistä opettamistani.

Pohtimalla syvällisesti kolmen tarkastelun alla olevan näyttöosa-alueen tieto- ja taitoperusteisen osaamista taksonomian asetteluun kautta, selkeni minulle hyvin uusien näyttötutkintojen eri osien tieto- ja taitoperusteiden osaamistasojen määritykset. Saatua tietoa pystyn hyödyntämään myös omaan opetustyöhöni, sillä syvälinen analyttinen ammattitaidon ajattelu lisää rytmitystä ja syvällisyyttä opetukseeni.

Ammattitutkinnon perusteiden ns. auki lukemisella määrittelin näyttössä hyväksyttävän ja hylätyn rajatasot kussakin tarkastelun alla olleessa tutkinnonosassa. Saadun hyväksyttävän taitotason siirtäminen kunkin näyttöosion osalta onnistui yhdelle lomakkeelle.

Tutkintojen vastaanottamisessa on huomattu, että alkuperäiset lomakkeet eivät vastanneet kaikilta osin niille asetettuja tavoitteita käytännön näyttötilanteissa, jonka vuoksi lomakkeita on uudistettu ja päivitetty paremmin toimiviksi ja nyt ne ovat toimineet odotetulla tavalla.

Työelämän arvioitsijoiden tekemät arvioinnit ja heidän antamat kehitysehdotukset ohjasivat työtäni enemmän työelämälähtöiseksi, ja näytöissä mukana olleet tutkinnonsuorittajat ovat kommentoineet näytön etenemistä selkeäksi ja todellista ammattitaitoa mittaaviksi. Näyttötutkintoon ilman valmistavaa koulutusta saapuneet tutkinnon suorittajat ovat kertoneet saaneensa näyttösuunnitelmasta ja tarkastelun alla olleista osioista selkeän kuvan näytön etenemisestä ja lomakkeista kunkin näyttöosan taitovaatimuksista..

Itä Suomen liikuntaopisto (Joensuu) on myös alkanut käyttämään näyttösuunnitelmaani hierojan näyttötutkintojen vastaanottamisessa ja heidän mielestään suunnitelma toimii hyvin.

Alan tutkintotoimikunta on hyväksynyt helmikuussa 2006 näytönvastaanottosuunnitelmani hierojan ammattitutkinnon vastaanottamiseksi

Lähteet

Hierojan ammattitutkinto näyttötutkintojen perusteet. Määräys 33/011/2005 Opetushallitus 2005. Edita Prima Oy ISBN 952-13-2597-6 (nid.)

Minna Erkkilä Hieroja lehti 4, 2004

Näyttötutkinto-opas Opetushallitus 2003. Paintek Pihlajanmäki Oy ISBN 952-131931-3

Metsämuuronen Aikuiskasvatus 2, 1999

Vehviläinen, J 2004. Ammattiosaamisen näyttöjen vaikutukset ammatillisen koulutuksen laatuun. Dark, Oy Vantaa ISBN 952-13-2268-3

Väärälä, R. 1995. Ammattikoulutus ja kvalifikaatiot. Lapin yliopisto. Rovaniemi

Yrjölä, P., Ansaharju, J., Haltia, P., Jaakkola, R., Järvinen, A., Lamminranta, T. & Taalas, M. 2001 Näyttötutkintojärjestelmän kokonaisarviointi. Yliopistopaino, Helsinki ISBN 952-13-11050-2

Hierojan ammattitutkinto, hierojan ammatin perusteet osio (Liite 1)

Näytön suorittaja _____ Aika _____

Näytön vastaanottajat _____ Aika _____

Hyväksytyin tason tieto- ja taitotason kriteerit

Huomioinnit

Tuntee sosiaali- ja terveydenhuollon eettiset periaatteet, kuka tehnyt, miksi tehty ja mihin pyritään vaikuttamaan

Osa kuvata ja ymmärtää mitkä ovat hierojan eettiset periaatteet ja on pohtinut miten se näkyy omassa työskentelyssäni

Ymmärtää lakien keskeisen sisällön ja soveltamisen hierojan työn kannalta
(Laki 559/94 ja asetus 564/94) lain tarkoitus, nimikesuojaus, potilasaisakirjat, ilmoittautumisvelvollisuus ja kiireellisen avuntarpeen antaminen
(Laki 585/86) potilasvahinkovakuutuksen ottamisvelvollisuudesta
(Laki 785/92) asianmukaista ja ihmisarvon kunnioittavaa hoitoa ja potilasaisakirjojen täyttäminen
(Laki 1074/92 ja asetus 11217/92) ammatinharjoittamisoikeuden rajoittamismahdollisuuden huomiointi

Osa kuvata julkisen- ja yksityisen terveydenhuollon palvelujärjestelmän erot ja tehtävät

Ymmärtää rahoitustahojen, velvollisuuksien eroja

Osa kuvata hierojan ja muiden kuntoutusalan ammattien sisältöä

Tunnistaa kuntoutusalalla toimivien ammattien tehtäväkentää ja koulutustaustaa

Osa arvioida omaa taitoaan ja kehittämistarpeitaan ja ymmärtää palautteen vastaanoton

On sisäistänyt ja ymmärtänyt em. tiedot Työn ulkoasu (kansilehti, sisällysluettelo)

Hierojan ammattitutkinto, hierojan työmenetelmät osio (Liite2)

Näytön suorittaja _____ Aika _____

Näytön vastaanottajat _____ Aika _____

Hyväksytyt tason tieto- ja taitotason kriteerit

Huomioinnit

<p>Hierontatilán valmistelu ja aseptiikka (osaa)</p> <ul style="list-style-type: none">- siisteys, hoitopöydän säädöt, peittelyt- hygienia <p>Tutkiminen (osaa)</p> <ul style="list-style-type: none">- haastattelu- havainnointi (ryhti ja nivelten liikeradat)- palpoinni- tulosten kirjaaminen <p>Anatomian hallinta (osaa) (myös latinaksi)</p> <ul style="list-style-type: none">- luuston ja nivelistön tunnistaminen- pinnalliset suuret lihakset lähtö- ja kiinnittymiskohtineen ja tehtävineen- tietää suurimpien hermojen kulkuradat ja merkityksen <p>Tietää pintalämpö ja kylmähoitojen käyttötarkoitukset ja fysiologiset vaikutukset ja rajoitukset</p> <ul style="list-style-type: none">- Osaa toteuttaa ko. hoidot <p>Hierontaotteet (hallitsee ja soveltaa)</p> <ul style="list-style-type: none">- sively, hankaus, pusertelu, taputus, ravistelu ja täritys- otteiden vaikutuksen tunteminen <p>Tietää työasentojen merkityksen työn rasittavuuden kannalta</p> <ul style="list-style-type: none">- osaa käyttää molempia käsiään ja painonsiirtoa ja työskennellessään <p>Tuntee yleisimmät vesihoidot ja niiden tarkoituksen</p> <p>Hallitsee ensiaputaidot EA I- kurssin tasoisesti</p> <p>Osaa arvioida omaa osaamistasoaan ja kehittymistarpeitaan ja osaa ottaa palautetta vastaan</p>	
---	--

Hierojan ammattitutkinto, hierojan työmenetelmät osio (Liite 3)

Itsearviointi

Näytön suorittaja _____ Aika _____

Hierontatilan valmistelu ja aseptiikka

Tutkimismenetelmien hallinta ja kirjaaminen

Anatomisten tietojen hallinta

Fysikaalisten hoitojen hallinta

Perushierontaotteiden hallitseminen ja soveltaminen ja vaikutusten ymmärtäminen
(sively, hankaus, pusertelu, taputus, ravistelu ja täristys)

Työskentelyergonomia

yleisimpien vesihoitojen ja niiden vaikutusten tunteminen

Hierojan ammattitutkinto, hierojan työmenetelmät osio (Liite 4)

Vertaisarviointi

Näytön suorittaja _____ Aika _____

Arvioinnin antaja _____ Aika _____

Hierontatilan valmistelu ja aseptiikka

Tutkimismenetelmien hallinta, eteneminen ja suoritus varmuus

Anatomisten tietojen hallinta

Fysikaalisten hoitojen hallinta ja suoritusvarmuus

Perus hierontaotteiden suoritusvarmuus ja soveltaminen
(sively, hankaus, pusertelu, taputus, ravistelu ja täristys)

Muuta huomioitavaa

Hierojan ammattitutkinto, hieronta hoitotapahtumana osio / hoitoyön seuranta (Liite 5)

Näytön suorittaja _____ Aika _____

Näytön vastaanottajat _____ Hoitoalue _____

Hyväksytyn tieto- ja taitotason kriteerit

Huomioinnit

Vuorovaikutus- ja käyttäytymistaidot asiakas- ja hoitotilanteissa hierojan eettisten periaatteiden mukaisesta

Osa käyttää tutkimisessa erilaisia tutkimismenetelmiä tunnistuen oman osaamisensa rajat, ja soveltaa saatua tietoa hoidon suunnitteluun

- Haastattelu (asiakaskeskeinen / taustatiedot ja tarkentavat kysymykset)
- Havainnointi (ryhti ja nivelten perusliikkuminen)
- Palpointi (asiantuntevat ja luotettavat)
- Huomioi asiakkaan toivomukset hoidosta
- Saatujen tietojen soveltaminen asiakaslähtöiseen hoidon suunnitteluun ja osaa soveltaa hierontaa asiakaslähtöisesti, huomioiden asiakkaan reaktioita ja pystyy tekemään tarpeellisia muutoksia hierontaan
- Erilaisten esihoidojen huomiointi hoidon suunnittelussa
- Hallitsee aseptisen ja hygieenisen työskentelyn ja huomioi asiakkaan intymiteettisuojaan (peittelyt)
- Ergonominen työskentelyote
- Soveltaa hoitotyössään asiakaslähtöistä, kannustavaa ja motivoivaa ohjaustyyliä ja osaa käyttäen sanallista, havainnollista ja manuaalista ohjausta
- Soveltaa asiakaslähtöisesti hoitotyössään aktiivisia ja passiivisia lihasvenytyksiä suurimmille lihasryhmille
- Osaa toimia ryhmässä ja noudattaa hyväksytyjä sopimuksia

Osa arvioida omaa taitotasoaan vahvuuksien ja kehittymistarpeitten kautta ja osaa hyödyntää saatua palautetta omaan toimintaansa

Hierojan ammattitutkinto, hieronta hoitotapahtumana osio (Liite 6)

Hoitosuunnitelma

Näytön suorittaja _____ Aika _____

ANAMNEESI (Haastattelulla saadut tiedot eli asiakkaan kertomat tiedot)

TUTKIMISELLA SAADUT TIEDOT (havainnointi, palpoini, liikeanalyysit)

HIERONTASUUNNITELMA (hoidon tavoitteet ja keinot millä niihin pyritään)

TOTEUTUNEET HOIDOT (sisältö ja vaikuttavuus)

Hierojan ammattitutkinto, hieronta hoitotapahtumana osio (Liite 7)

Itsearviointi

Näytön suorittaja _____ Aika _____

Asiakaslähtöisyys, vuorovaikutus

Tutkiminen ja tiedon soveltaminen hoitoon asiakaslähtöisesti

Hoidonsuunnittelu asiakaslähtöisesti (esihoidot ja hieronta)

Lihashuoltoon liittyvien tietojen soveltaminen hoitotyöhön (passiiviset venytykset)

Asiakaslähtöinen ohjaus ja neuvonta

Vahvuudet ja kehittymistarpeet hoitotyössä